

پاکستان چگونه هفتمین قدرت هسته‌ای جهان شد؟

از بین کشورهای عضو باشگاه هسته‌ای، تنها یک کشور اسلامی است و آن پاکستان است، اما این کشور اسلامی چگونه توانست به هفتمین قدرت هسته‌ای جهان تبدیل شود؟ به گزارش «میدل ایست آی»، پاکستان پس از آنکه هند تصمیم به ساخت بمب گرفت، در مسیر هسته‌ای شدن گام برداشت. در ۱۸ مه ۱۹۷۴، هند اولین سلاح هسته‌ای خود را با نام رمز «پودای خندان» آزمایش کرد. «ذوالفقار علی بوتو»، نخست‌وزیر پاکستان در واکنش، گفت که «ما علف یا برگ می‌خوریم، حتی گرسنه می‌مانیم، اما بالاخره یکی از آنها را خواهیم داشت. یک بمب مسیحی، یک بمب یهودی و حالا یک بمب هندو. چرا یک بمب اسلامی نه؟» مسئول پروژه هسته‌ای پاکستان، کسی نبود جز «عبدالقدر خان» که در دوران تسلط بریتانیا بر شبه‌راه هند متولد شد. او در سال ۱۹۶۰، مدرک علوم خود را از دانشگاه کراچی در یافت کرد و سپس برای تحصیل به آلمان، هلند و بلژیک رفت. وی در ادامه در شرکت سوخت هسته‌ای «ورنکو» در آمستردام، مشغول به کار شد، اما در ژانویه ۱۹۷۶ به‌طور ناگهانی، هلند را ترک کرد و به پاکستان رفت. «عبدالقدر خان» بعداً متهم شد که نقشه سانتریفیوژهای اورانیوم را از هلند ردزیده است. او یک آزمایشگاه تحقیقاتی در راولپندی راه‌اندازی کرد و به تولید اورانیوم غنی‌شده برای سلاح‌های هسته‌ای پرداخت. این عملیات مخفیانه تا سال‌ها ادامه داشت و او با اداره یک شبکه بین‌المللی پیچیده و زیرزمینی، کمک‌های زیادی به برنامه‌های هسته‌ای لیبی و کره شمالی کرد.

نهایتاً این پروژه در ژوئن ۱۹۷۹ به رسانه‌ها درز پیدا کرد و یک غوغای بین‌المللی به راه افتاد. بیشتر از همه، اسرائیل به هلند اعتراض کرد و یک دادگاه هلندی در سال ۱۹۸۳، «خان» را به جرم جاسوسی محکوم کرد، هرچند که این محکومیت در ادامه لغو شد، اما کار روی برنامه هسته‌ای ادامه یافت و «خان» همچنان مصمم بود. انگیزه او تا حدی ایدئولوژیک بود و می‌گفت: «می‌خواهم نگرش مقدس‌مآبانه آمریکایی‌ها و بریتانیایی‌ها را زیر سوال ببرم. آیا این حرام‌زاده‌ها نگهبانان منصوب خدا برای جهان هستند؟» هم‌زمان تلاش‌های خرابکاری زیادی از سوی موساد صورت گرفت و اسرائیل برای جلوگیری از ساخت بمب توسط پاکستان، به تهدید و تلاش برای ترور «خان» روی آورد. «فیروز خان» یک مقام سابق در برنامه سلاح‌های هسته‌ای پاکستان، می‌گوید: «اسرائیلی‌ها نمی‌خواستند یک کشور مسلمان، بمب داشته باشد. حتی در دهه ۱۹۸۰، اسرائیل به هند پیشنهاد داد که این دو کشور برای بیماران و نابودی تأسیسات هسته‌ای پاکستان در «کاهوتا» در منطقه راولپندی پاکستان با یکدیگر همکاری کنند.» بدین ترتیب، طرحی برای برخاستن هوپیمام‌اف ۱۶- و اف-۱۵ اسرئیل از پایگاه هوایی «جامناگار» در گجرات هند و حمله به تأسیسات هسته‌ای پاکستان تدوین شد. با این حال، «پنندیرا گاندی»، نخست‌وزیر هند که ابتدا موافقت خود را نشان داده بود، این طرح را کنلر گذاشت. در سال ۱۹۸۷، وقتی پسرش «راجو گاندی» نخست‌وزیر شد، ژنرال «کرشناسوامی ساندارجی»، رئیس ارتش هند، تلاش کرد تأسیسات هسته‌ای کاهوتا را بمباران کند. او ۵۰۰هزار سرباز و صدها تانک و خودروی زرهی برای رزمایش نظامی به مرز پاکستان فرستاد، اما این طرح هم از سوی نخست‌وزیر هند که خواستار کاهش تنش با اسلام‌آباد شد، شکست خورد.

با وجود مخالفت هند و اسرائیل، آمریکا و چین مخفیانه به پاکستان کمک کردند. چین اورانیوم غنی‌شده، و تریتوم و حتی دانشمندان را در اختیار اسلام‌آباد قرار داد. آمریکا هم به خاطر فضای جنگ سرد و جلب نظر پاکستان با آن هم‌راهی کرد. «جیمی کارتر»، رئیس‌جمهور آمریکا در آوریل ۱۹۷۹ در واکنش به افزایش برنامه هسته‌ای پاکستان، کمک‌ها به اسلام‌آباد را قطع کرد، اما زمانی که با حمله اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان مواجه شد، تصمیم خود را لغو کرد و به کمک پاکستان شتافت. آمریکا در دهه ۱۹۸۰ به‌طور مخفیانه به دانشمندان هسته‌ای پاکستان، آموزش فنی داد و برنامه هسته‌ای این کشور را نادیده گرفت. اما با پایان جنگ سرد، ورق برگشت و ایالات متحده در اکتبر ۱۹۹۰ و در اعتراض به برنامه هسته‌ای پاکستان، کمک‌های اقتصادی و نظامی به اسلام‌آباد را متوقف کرد. پاکستان هم اعلام کرد که توسعه سلاح‌های هسته‌ای را متوقف خواهد کرد. با این حال، «عبدالقدر خان» در خفا به تولید اورانیوم و غنی‌ا بالا ادامه داد. پس از آنکه هند در روز ۱۱ مه ۱۹۹۸، کلاهک‌های هسته‌ای خود را آزمایش کرد، پاکستان هم با موفقیت در اواخر همان ماه در صحرای بلوچستان به این کار پاسخ داد. واشنگتن با تحریم هم‌زمان هند و پاکستان، واکنش نشان داد. با این وجود، پاکستان به هفتمین قدرت هسته‌ای جهان و «خان» به یک قهرمان ملی در این کشور، تبدیل شد. او با کاروان‌های موتوربی به بزرگی کاروان نخست‌وزیر به همه‌جا می‌رفت و توسط کماندوهای ارتش محافظت می‌شد. خیابان‌ها، مدارس و چند تیم کریکت به نام او نام‌گذاری شدند. او در تلویزیون ملی پاکستان با اشاره به دستاوردش، گفت: «چه کسی بمب اتم را ساخت؟ من آن را ساختم. چه کسی موشک‌ها را ساخت؟ من آنها را برای شما ساختم.» «خان» در یک عملیات جسورانه دیگر با هم سازمان داده بود. از اواسط دهه ۱۹۸۰ به بعد، او یک شبکه هسته‌ای بین‌المللی را اداره می‌کرد که فناوری و طرح‌ها را به ایران، کره شمالی و لیبی ارسال می‌کرد. او دو برابر قطعات موردنیاز برنامه هسته‌ای پاکستان را سفارش می‌داد و سپس مخفیانه مازاد آن را می‌فروخت. در دهه ۱۹۸۰، دولت ایران برای تکمیل برنامه هسته‌ایش به «ژنرال ضیاءالحق» مراجعه کرد. بین سال‌های ۱۹۸۶ تا ۲۰۰۱، پاکستان اجزای کلیدی موردنیاز برای تکمیل برنامه هسته‌ای را به ایران داد، اگرچه این اجزا معمولاً دست‌دوم بودند. «خان» پیشرفته‌ترین فناوری را برای پاکستان نگه داشت. موساد، «خان» را در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ در سفر به خاورمیانه تحت نظر داشت، اما نتوانست بفهمد که این دانشمند چه می‌کند. «شاویت» رئیس وقت موساد، بعداً گفت که اگر از نیت «خان» مطلع می‌شد، دستور ترور او را برای «تغییر مسیر تاریخ» صادر می‌کرد. در نهایت، «معمر قذافی»، دیکتاتور لیبی در سال ۲۰۰۳، عملیات «خان» را برای جلب حمایت ایالات متحده، لو داد. قذافی به «سیا» و «ام‌آی‌۶» گفت که «خان» در حال ساخت سایت‌های هسته‌ای برای دولت پاکستان است که برخی از آنها به‌عنوان مزارع مرغاری پنهان شده بودند. سازمان سیا، ماشین‌آلاتی را که به مقصد لیبی در حال قافای از طریق کانل سوئز بود، توقیف کرد. بازرسان ناشناسی ساخت سلاح را در یک کسبه‌شویی از یک خشک‌شویی در اسلام‌آباد پیدا کردند. وقتی این عملیات فاش شد، آمریکایی‌ها وحشت کردند. یک مقام ارشد آمریکایی به «ویورک تایمز» گفت: «وقتی به آن فکر می‌کنید، یک تحول شگفت‌انگیز بود، چیزی که قبلاً هرگز ندیده بودیم. ابتدا «خان» از یک بازار پرآکنده سوءاستفاده می‌کند و یک زرادخانه هسته‌ای نسبتاً پیشرفته توسعه می‌دهد. سپس او کلید را می‌زند، جریان را معکوس می‌کند و می‌فهمد که چگونه آن را به جهان بفروشد.» «خان» در سال ۲۰۰۴ به اداره شبکه تکثیر سلاح‌های هسته‌ای، اعتراف کرد و گفت که فناوری هسته‌ای را در اختیار لیبی و کره شمالی قرار داده است. او در ماه فوریه در تلویزیون ظاهر شد و اصرار داشت که به‌تنهایی و بدون حمایت دولت پاکستان عمل کرده است. با این حال، دولت پاکستان سریع‌ا را غوغ کرد. هرچند رئیس‌جمهور «مشرّف»، او را «قهرمان ملی» نامید اما تحت‌فشار ایالات متحده، «خان» را از سال ۲۰۰۹ در اسلام‌آباد تحت بازداشت خانگی قرار داد. «عبدالقدر خان» بعدها در این باره، گفت: «برای اولین بار وقتی پاکستان را به یک ملت هسته‌ای تبدیل کردم، کشور را نجات دادم و دوباره وقتی اعتراف کردم و تمام تقصیر را به گردن خود انداختم، آن را نجات دادم.»

او در سال ۲۰۰۶ به سلطان پورستاد مبتلا شد، اما پس از عمل جراحی بهبود یافت. وی همچنین در سال‌های پایانی عمر خود یک مرکز اجتماعی در اسلام‌آباد تأسیس کرد و وقت خود را صرف غذا دادن به میمون‌ها کرد. کسانی که او را می‌شناختند، می‌گفتند که «خان» کاملاً به کاری که انجام داده بود، اعتقاد داشت. او می‌خواست در مقابل غرب بایستد و فناوری هسته‌ای را به کشورهای غیرغربی، به‌ویژه مسلمان بدهد. به قول یکی از آشنایان ناشناس، «او می‌گفت که دادن فناوری به یک کشور مسلمان، جرم نیست». «خان» در نهایت در ۲۰۲۱ بر اثر کرونا درگذشت و «عمران خان» نخست‌وزیر پاکستان، او را به‌عنوان «مداد ملی» مورد ستایش قرار داد. به همین دلیل است که او هنوز هم در پاکستان به یاد آورده می‌شود و پشدت مورد احترام است. این دانشمند هسته‌ای در سال ۲۰۱۹ گفته بود: «این ملت باید مطمئن باشد که پاکستان یک قدرت اتمی امن است. هیچ‌کس نمی‌تواند به آن تکه نگه کند.»

نرخ تورم در پایان خردادماه به مرز ۴۰ درصد رسید

رکوردهای تورمی در پایان بهار

می‌شود. اگر تورم نقطه‌ای باشد، یعنی تغییر قیمت سبد در هر ماه نسبت به همان ماه در یک سال قبل برآورد شده است. در نهایت، اگر تورم به صورت سالانه محاسبه شده باشد به این معناست که تغییرات میانگین قیمت‌ها در ۱۲ ماه منتهی به زمان مورد بررسی، نسبت به همین دوره در یک سال قبل به دست آمده است. در واقع، برای محاسبه تورم ماهانه به دو ماه، برای تورم نقطه به نقطه به آمار یک ماه مشخص در دو سال پیاپی و برای تورم سالانه به آمار ۲۴ ماه منتهی به زمان مورد بررسی نیاز است. مورد اول معمولاً نشان‌دهنده تورم کوتاه‌مدت و شوک‌های لحظه‌ای است، مورد دوم تورم میان‌مدت است و مورد سوم، تغییر قیمت‌ها در بلندمدت را نشان می‌دهد.

رود تورم ماهانه به دالان ۳ درصد

براساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ تورم در خردادماه امسال نسبت به اردیبهشت افزایش یافته و در تواتر ماهانه این شاخص، حداقل چند رکورد قابل توجه به ثبت رسیده است؛ نخست اینکه تورم ماهانه از ۲.۷ درصد در اردیبهشت به ۲.۳ درصد در خرداد جهش داشته است. به باور کارشناسان، تورم ماهانه بالای ۲ درصد برای اقتصاد کشور هشدارآمیز است و برای شرایط فعلی ایران می‌تواند باعث باقی ماندن تورم سالانه در کانال بالای ۳۰ درصد شود. متأسفانه این رقم در ماه گذشته از کانال ۲ درصد نیز فراتر رفته و وارد دالان ۳ درصد شده است. دوم آنکه شاخص نقطه‌ای تورم دوباره بالا رفته و از ۲۸.۷ درصد به ۳۹.۴ درصد رسیده و در استانه ۴۰ درصد قرار گرفته است. این نرخ از آذرماه ۱۴۰۲ تاکنون هیچ‌گاه در چنین سطحی قرار نگرفته بود. سوم آنکه تورم سالانه نیز به سطح ۳۴.۵ درصد رسید که آن هم از شهریورماه ۱۴۰۳ سابقه نداشته است.

تورم نقطه‌ای در پایان خردادماه ۱۴۰۴ به سطح ۳۹.۴ درصد رسید و این بدان معناست که خانوارها به‌طور میانگین ۳۹.۴ درصد بیشتر از خردادماه ۱۴۰۳ برای خرید یک سبد یک‌پسکان از کالا و خدمات هزینه کرده‌اند. تورم نقطه‌ای در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ برابر با ۳۸.۷ درصد بوده که در خردادماه روندی صعودی را در پیش گرفته است. هرچند هدف تورمی بانک مرکزی همچون سال گذشته، رسیدن تورم به زیر ۳۰ درصد است، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که برای رسیدن به این هدف تورمی باید میانگین تورم ماهانه ۲.۲ درصد باشد؛ حال آنکه این شاخص در خردادماه ۲.۳ درصد بوده و نسبت به ماه قبل، ۰.۶ واحد درصد افزایش یافته است. این افزایش تورم ماهانه موجب شده تا تحقق هدف تورمی بانک مرکزی، چالش برانگیز به نظر برسد. همانطور که اشاره شد، افزایش تورم خردادماه را می‌توان به حمله نظامی رژیم صهیونیستی به خاک ایران در بامداد جمعه ۲۳ خرداد نسبت داد. با این حال، برای سنجش دقیق‌تر اثرات تورمی جنگ باید منتظر گزارش تیرماه باشیم.

اوج‌گیری تورم خوراکی با بروز جنگ

سبد معیشت خانوار که در محاسبه تورم از آن استفاده می‌شود، از دو

گروه کالایی اصلی تشکیل شده است: «کالاهای خوراکی، آشامیدنی و دخانیات» و «کالاهای غیرخوراکی و خدمات». این گروه‌های کالایی هر کدام شاهد تورم متفاوتی بوده اند، اما شدت تورم در بخش خوراکی‌ها شدیدتر بوده که احتمالاً به دلیل مازاد تقاضایی بوده که موقتاً به دلیل جنگ ایجاد شده است. تورم ماهانه گروه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در خردادماه ۴.۹ درصد بوده است. این نرخ درخصوص اقلام غیرخوراکی و خدمات نیز ۲.۵ درصد به ثبت رسیده است. بنابراین به وضوح شدت بالاتر تورم در بخش خوراکی‌ها قابل مشاهده است. اگرچه که تورم ۴.۹ درصدی برای خوراکی‌ها در سال گذشته بی‌سابقه نبوده اما در سال ۱۴۰۴ این نخستین بار بوده که به ثبت رسیده است.

از بین اقلام خوراکی، بالاترین تورم ماهانه با رقم ۱۰.۱ درصد مربوط به شیر، پنیر و تخم‌مرغ بوده است. این نرخ در بالاترین سطح خود از تیرماه ۱۴۰۱ به بعد قرار گرفته است. آخرین باری که تورم به این سطح رسیده بود، خردادماه ۱۴۰۱ بود که تورم مصرف‌کننده به صورت موقتی به دلیل حذف ارز ترجیحی، جهش قابل‌توجهی پیدا کرد و نهایتاً در ماه‌های بعد و با فروکش کردن شوک اولیه فروکش کرد. اکنون نیز به دلیل شرایط بحرانی که موقتاً در کشور ایجاد شد، قیمت این محصولات افزایش یافت؛ چراکه به صورت ناگهانی تقاضا برای تهیه آن در بازارها بالا رفت. همچنین تورم روغن‌ها و چربی‌ها نیز به ۳.۴ درصد رسیده که آن هم از اسفند سال گذشته تاکنون در بالاترین سطح خود قرار گرفته است. میوه و خشکبار هم همچنان جزو اقلامی هستند که تورم بالایی را تجربه می‌کنند (۹.۳ درصد). تورم سبزیجات و حبوبات نیز برای دومین ماه متوالی منفی شده که حاکی از کاهش قیمت این اقلام و تخلیه افزایش قیمت شدید آن در انتهای سال گذشته است.

تورم به کدام دهک‌ها بیشتر فشار آورد؟

به نظر می‌رسد فشار اصلی تورم خردادماه روی اقلام خوراکی بوده است. بررسی دهک‌های ۱۰ گانه نیز نشان می‌دهد که بالاترین تورم خوراکی به ثبت رسیده در دهک‌های ثروتمند (۵ درصد در دهک نهم) بوده و در مقابل، دهک‌های فقیر، تورم بالاتری را در بخش غیرخوراکی‌ها تجربه کرده‌اند. (۲.۸ درصد در دهک اول) با این حال، شاخص تورم کل دهک‌ها، نشان می‌دهد که بالاترین تورم، متوجه دهک دوم (۳.۷ درصد) و پایین‌ترین تورم، متوجه دهک دوم (۳.۰۷ درصد) شده است. این تغییرات قابل توجه تورمی، حداقل در بازه ماهانه، تأییدی بر این گفته کارشناسان است که سیاست‌گذاران اقتصادی برای مهار تورم بایستی در کنار استفاده از ابزارهای در اختیار، به سمت پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد از طریق کاهش شوک‌های ناگهانی حرکت کنند. مادامی که خطر اصابت شوک‌های متعدد داخلی و خارجی به اقتصاد وجود دارد، بازبرگاز این عرصه نمی‌توانند به قدر کافی به بستر موجود اطمینان کنند. این مسئله نیز در نهایت منجر به نوسانی شدن شاخص‌ها می‌شود.

۳۵۰۰ واحد مسکونی در شهر تهران آسیب دید

تورم مسکن در مرز ۴۰ درصد

اعلام خواهیم کرد.» براساس این گزارش، با پایان جنگ و اعلام آتش بس، آواربرداری و بازسازی ساختمان‌های آسیب دیده از تجاوز اسرائیل به کشور آغاز شد و وزارت راه و شهرسازی «طرح بازسازی مناطق خسارت دیده از جنگ رژیم صهیونیستی» را در ششمین جلسه «کمیته برآورد خسارت و بازسازی مسکن ستاد مدیریت بحران وزارت راه و شهرسازی» نهایی و به دولت ارائه کرد. به گزارش «ایستنا»، با پایان نبرد ۱۲ روزه ناشی از تجاوز اسرائیل به کشور که با ضربات مهلک به پیکره رژیم اشغالگر همراه بود، با همکاری وزارت راه و شهرسازی، بنیاد مسکن و سازمان نظام مهندسی، فرآیند بازسازی مناطق خسارت دیده از جنگ تحمیلی آغاز شد. بنیاد مسکن، شماره تلفن‌هایی را برای دریافت گزارش خسارت از شهروندان تهرانی ارائه کرد (شماره تلفن‌های ۶۶۵۳۷۱۴۴ و ۶۶۵۳۷۱۵۰ یا ارسال پیامک به سرشماره‌های ۰۹۹۹۹۰۲۴۷۵۸ و یا ۰۹۹۹۹۰۲۴۷۵۹). هم‌زمان عملیات آواربرداری ساختمان‌های آسیب دیده از جنگ آغاز شد. همچنین در ششمین جلسه «کمیته برآورد خسارت و بازسازی مسکن ستاد مدیریت بحران وزارت راه و شهرسازی» با حضور «فرزانه صادقی»، طرح بازسازی مناطق خسارت دیده، نهایی شده و به هیأت دولت جهت تصویب ارائه شده است. در این طرح علاوه بر تعیین روند ارزیابی خسارت از سوی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، صدور پروانه‌های لازم از سوی مراجع ذی‌صلاح و... درباره حمایت‌های دولت از مالکین ساختمان‌های آسیب‌دیده نیز پیش‌بینی‌هایی شده است. معاونت مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی نیز فرآیند تعمیر، مقاوم‌سازی و بازسازی اماکن مسکونی، تجاری و اداری بخش خصوصی آسیب‌دیده ناشی از حملات رژیم صهیونیستی را تدوین کرده که طی آن، تکالیف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها و نظام مهندسی مشخص شده است. در این جلسه که معاون مسکن وزارت راه و شهرسازی و رئیس بنیاد مسکن نیز حضور

طبق آخرین آمارها، حدود ۳۳۲ ساختمان و ۳۵۰۰ واحد مسکونی در شهر تهران طی ۱۲ روز جنگ آسیب دیده است. با پایان جنگ همچنین مرکز آمار ایران گزارش تورمی خردادماه را منتشر کرد که نشان می‌دهد تورم مسکن در مرز ۴۰ درصد قرار گرفته است. براساس داده‌های مرکز آمار ایران، تورم بخش مسکن در خردادماه ۱۴۰۴ به ۲۹ درصد رسیده است. بدین ترتیب، نرخ تورم سالانه بخش مسکن در خردادماه امسال ۳۹ درصد، تورم نقطه به نقطه مسکن ۳۶.۸ درصد و تورم ماهانه ۲.۲ درصد بوده است. این در حالی است که در خردادماه ۱۴۰۳، تورم نقطه به نقطه ۴۲.۵ درصد و نرخ تورم سالانه بخش مسکن ۴۰.۷ درصد بود. نرخ تورم ماهانه مسکن نیز در ماه مشابه سال گذشته، ۲.۳ درصد از سوی مرکز آمار ایران اعلام شده بود. همچنین شاخص اجاره مسکن در خردادماه امسال به سطح ۳۱۹.۲ رسیده که نسبت به ماه قبل از آن، ۲.۱ درصد افزایش داشته است. تورم نقطه به نقطه و سالانه اجاره نیز به ترتیب ۳۶.۷ درصد و ۳۹ درصد محاسبه شده است. در همین حال، رئیس بنیاد مسکن و آسیب دیدگی ۳۳۲ ساختمان و ۳۵۰۰ واحد مسکونی در شهر تهران، خبر داد و گفت که «بسته مالی و بازسازی برای این ساختمان‌ها تنظیم شده و به دولت ارسال شده است.» رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از پرداخت پول رهن و اجاره به مالکان واحدهای کاملاً تخریب شده در تهران و استان‌ها طی جنگ ۱۲ روزه، خبر داد و گفت: «حدود ۲۵۰۰ واحد مسکونی در شهر تهران از تجاوز رژیم صهیونیستی آسیب دیده اند.» به گفته «غلامرضا صالحی»، «در شهر تهران ۳۳۲ ساختمان و حدوداً ۳۵۰۰ واحد مسکونی از تجاوز رژیم صهیونیستی آسیب دیده‌اند که بسته مالی و بازسازی برای این ساختمان‌ها تنظیم شده و به دولت تحویل شده است. در صورت تصویب این بسته در جلسه روز یکشنبه (هشتم تیرماه) هیأت دولت، جزئیات تأمین مالی خسارت و بسته‌های تسهیلاتی به مردم را

اخبار

در پی توافق تجاری چین و آمریکا

اونس طلا ۲ درصد پایین آمد

قیمت طلا در معاملات روز جمعه بازار جهانی، تحت تاثیر توافق تجاری آمریکا و چین و کاهش تقاضای سرمایه‌گذاران برای این فلز ارزشمند، ۲ درصد کاهش یافت و دومین کاهش هفتگی متوالی را ثبت کرد. بهای هر اونس طلا برای تحویل فوری، در ابتدای معاملات روز جمعه، ۲ درصد کاهش یافت و به پایین‌ترین سطحش از ۲۹ مه رسید و پیش از تعطیلی بازار، با ۱.۵ درصد کاهش، به ۳۲۷۷ دلار و ۱۷ سنت رسید. قیمت این فلز گرانبها از ابتدای هفته گذشته تا پایان معاملات روز جمعه، ۲.۸ درصد و برای دومین هفته متوالی کاهش یافت. بهای هر اونس طلا در بازار معاملات آتی آمریکا نیز با ۱.۸ درصد کاهش در ۳۲۸۷ دلار و ۶۰ سنت بسته شد. «دنیل پاولوینس» استراتژیست ارشد بازار در شرکت «آر جی او فیوچرز»، گفت: آرام شدن تحولات ژئوپلیتیکی، فرصتی را برای سرمایه‌گذاران فراهم کرده است تا به سودگیری اقدام کنند.

توافق تجاری بین آمریکا و چین در مورد چگونگی تسریع ارسال محموله‌های مواد معدنی کمیاب به آمریکا، از سوی بازارها به عنوان یک نشانه مثبت تلقی شد. از سوی دیگر، هزینه‌های مصرف‌کننده در آمریکا در ماه مه به طور غیرمنتظره‌ای کاهش یافت. معامله‌گران انتظار دارند فدرال رزرو به احتمال زیاد هزینه‌های استقراض کوتاه‌مدت را در سال ۲۰۲۵ به میزان ۷۵ واحد پایه کاهش خواهد داد و این کاهش را از سپتامبر آغاز خواهد کرد. با این حال، «پاولوینس» گفت که این داده‌ها تاثیری بر قیمت طلا ندارند زیرا به دلیل مسائل ژئوپلیتیکی، شاهد فروش گسترده طلا هستیم. به گزارش «رویترز»، محیط ژئوپلیتیکی و اقتصادی پایدار، جذابیت طلا به عنوان یک دارایی امن را کاهش می‌دهد و سرمایه‌گذاران را به سمت دارایی‌های پرریسک سوق می‌دهد، درحالی که نرخ بهره بالا به دلیل ماهیت بدون بازده آن، جذابیت طلا را کاهش خواهد داد. همچنین در بازار سایر فلزات ارزشمند، بهای هر اونس نقره با ۱.۴ درصد کاهش به ۳۶ دلار و بهای هر اونس پلاتین با ۵.۳ درصد کاهش به ۱۳۴۱ دلار و ۵۷ سنت رسید تا نشان‌دهنده رشد هفتگی هر دو فلز باشد. بهای هر اونس پالادیوم نیز با ۰.۵ درصد افزایش به ۱۱۳۷ دلار و ۹۲ سنت رسید و برای دومین هفته متوالی افزایش یافت.

توقف معاملات ۲ شرکت خودروساز در بورس

نماد معاملاتی دو شرکت خودروساز به استناد مواد ۱۶ و ۱۹ دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات به منظور بررسی وضعیت شفافیت اطلاعاتی تاشر متوقف شد.
براساس اطلاعات منتشرشده در سامانه کدال، شرکت ایران خودرو به نماد «خودرو» به استناد ماده ۱۹ مکرر دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران با توجه به ابهامات موجود در اطلاعات با اهمیت منتشر شده توسط ناشر به مدت چهار روز تا ۱۱ تیرماه متوقف شد. همچنین شرکت ایرانی تولید اتومبیل سایپا با نماد «سایپا» نیز به استناد ماده ۱۶ مکرر دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران با توجه به ابهامات موجود در اطلاعات با اهمیت منتشرشده توسط ناشر، به مدت دو روز کاری متوقف شد. در همین راستا، ناشر موظف به رفع ابهامات موجود در اطلاعات با اهمیت منتشر شده است.

طبق ماده ۱۶ دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات، بورس نماد عملیات ناشران پذیرفته شده را بلافاصله پس از اعلام سازمان مبنی بر دریافت اطلاعات با اهمیت، در موارد زیر متوقف می‌کند بر این اساس در صورتی که سود (زیان) قابل اعمال براساس پیش بینی‌های ارائه شده نسبت به سود (زیان) قابل اعمال براساس آخرین پیش‌بینی افشاشده سال مالی مربوطه، بیش از ۲۰ درصد تغییر داشته باشد. همچنین در صورتی که سود (زیان) قابل اعمال براساس عملکرد واقعی نسبت به سود (زیان) قابل اعمال براساس آخرین پیش‌بینی افشاشده سال مالی مربوطه بیش از ۲۰ درصد تغییر داشته باشد. طبق این ماده قانونی، در صورتی که سود (زیان) قابل اعمال براساس اولین پیش‌بینی ارائه شده نسبت به سود (زیان) قابل اعمال براساس آخرین پیش‌بینی یا عملکرد واقعی سال مالی قبل بیش از ۲۰ درصد تغییر داشته باشد؛ در صورت خرید یا فروش دارایی ثابت و یا سهام به نحوی که قیمت تمام شده آن بیش از ۲۰ درصد ارزش مجموع دارایی‌ها براساس آخرین اطلاعات افشاشده ناشر پذیرفته شده باشد. تبصره این ماده شامل تغییرات موضوع بندهای ۱، ۲، ۳ فقط در صورتی که قدر مطلق آن بیش از ۵۰ ریال باشد، منجر به توقف نماد معاملاتی می‌شود.

همچنین در ماده ۱۹ این دستورالعمل تاکید شده است که بورس باید دلیل توقف نماد معاملاتی را حداکثر تا پایان روز کاری توقف نماد معاملاتی اطلاع‌رسانی نماید. ضمن اینکه بورس مکلف است حداقل ۱۵ دقیقه قبل از بازگشایی نماد معاملاتی مراتب را به اطلاع عموم برساند.

آغاز پیش‌فروش بلیت‌های اتوبوس اربعین از ۲۵ تیر

پیش‌فروش بلیت‌های اتوبوس اربعین از ۲۵ تیرماه آغاز می‌شود. رئیس سازمان راه‌داری و حمل‌ونقل جاده‌ای از آغاز پیش‌فروش بلیت‌های اتوبوس اربعین از ۲۵ تیرماه خبر داد و گفت: بازدیدهایی که طی دو هفته گذشته از پایانه‌های مرزی و جاده‌ها انجام شد، حاکی است عملیات عمرانی در این بخش‌ها به خوبی پیش می‌رود و به‌طور قطع تا روزهای آتی به پایان می‌رسد تا سفرهای اربعین امسال نیز با آمادگی در بخش جاده‌ای انجام شود. «رضا اکبری» روز گذشته در حاشیه دومین جلسه ستاد اربعین وزارت راه و شهرسازی، تمهیدات سازمان راه‌داری در سفرهای اربعین امسال را تشریح کرد و گفت: به منظور انجام سفرهای مناسب اربعین، علاوه بر پروژه‌های عمرانی در بخش جاده، اصلاح نقاط حادثه‌خیز و اصلاح پایانه‌ها در حال انجام است تا جابه‌جایی مسافران به بهترین شیوه انجام شود. معاون وزیر راه و شهرسازی با یادآوری اینکه در ناوگان جاده‌ای مسافری اتوبوسی کمبود وجود دارد، گفت: در یک سال گذشته فقط ۲۰۰ اتوبوس به کشور وارد شد که پاسخگو نیست؛ بنابراین در سفرهای اربعین امسال سرویس کارخانجات و صنایع در اختیار سفرهای اربعین قرار می‌گیرد.

رئیس سازمان راه‌داری و حمل‌ونقل جاده‌ای از اخذ مصوباتی برای تسهیل در سفرهای جاده‌ای اربعین خبر داد و افزود: بخشی از مصوبات نیز که نیازمند اخذ از ستاد مرکزی اربعین است در حال پیگیری است. او همچنین از برنامه‌ریزی برای به‌کارگیری ناوگان ریلی برای کمک به سفرهای اربعین امسال در کرمانشاه و اندیشک خبر داد.

واردات نفت چین از ایران در ماه ژوئن شتاب گرفت

فرو د قیمتی طلای سیاه

صهیونیستی را اعلام کند، به پایین‌ترین حد خود در بیش از یک هفته گذشته سقوط کرد. به گفته تحلیلگران شرکت تحقیقاتی مک‌کواری، در نبود تهدید اختلاف قابل توجه در عرضه، بازار نفت همچنان با مزاد عرضه مواجه است و در سال ۲۰۲۵، تقریباً ۲.۱ میلیون بشکه در روز مزاد عرضه خواهد داشت. این تحلیلگران پیش‌بینی کردند که قیمت هر بشکه نفت وست تگزاس اینترمدیت امسال به طور میانگین ۶۷ دلار و سال آینده ۶۰ دلار باشد و پس از در نظر گرفتن ریسک ژئوپلیتیکی، این پیش‌بینی قیمتی را دو دلار افزایش دادند. همچنین گزارش روزنامه «وال استریت ژورنال» درمورد اینکه ترامپ قصد دارد رئیس بعدی فدرال رزرو را زودتر از موعد انتخاب کند، از قیمت نفت در پایان هفته حمایت کرد؛ زیرا باعث افزایش احتمال کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو شد که معمولاً تقاضا برای نفت را تحریک می‌کند. ترامپ همچنین در توثیتی از امکان فروش نفت ایران به چین، خبر داد و نوشت: «اکنون چین می‌تواند از ایران نفت بخرد و امیدوارم از آمریکا هم نفت زیادی بخرد.» «مجیدرضا حریری»، رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین، توثیت ترامپ را یک سیگنال روانی می‌داند و می‌گوید: «فکر می‌کنم ترامپ دارد روغن ریخته را نذر امامزاده می‌کند؛ زیرا تا پیش از این توثیت هم ایران در حال فروش نفت به چین بود، به طوری که بیش از ۹۰ درصد صادرات نفت ما امروز به این کشور است. هرچند این اظهارات ترامپ، تاثیری بر واقعیت مادی کشورمان ندارد، ولی آن را می‌توانیم یک سیگنال مثبت در نظر بگیریم.»

واردات نفت چین از ایران شتاب گرفت

قیمت نفت در معاملات جمعه بازار جهانی، با اندکی افزایش بسته شد اما حدود ۱۲ درصد کاهش هفتگی رقم زد که بزرگ‌ترین کاهش در بیش از دو سال گذشته بود. چهار نماینده اوپک پلاس به «رویترز» گفتند که این گروه قرار است تولید خود را در ماه اوت به میزان ۴۱۱ هزار بشکه در روز افزایش دهد. در پی انتشار این خبر، قیمت‌ها در اواسط معاملات جمعه کاهش یافت. قیمت نفت همچنین تحت تاثیر آتش‌بس رژیم صهیونیستی و ایران که ریسک اختلاف عرضه را برطرف کرد و از التهاب بازار کاست، طی هفته گذشته ۱۲ درصد سقوط کرد. در طول جنگ ۱۲ روزه که با آغاز تعرض اسرائیل به تاسیسات هسته‌ای ایران در بامداد جمعه (۲۳ خرداد) آغاز شد، قیمت نفت برنت برای مدت کوتاهی به بالای ۸۰ دلار در هر بشکه رسید، اما پس از اعلام آتش‌بس به ۶۷ دلار در هر بشکه سقوط کرد. به گفته «جانپو شاه» تحلیلگر ریسند، بازار تقریباً ریسک‌های ژئوپلیتیکی یک هفته قبل را نادیده گرفت و به بازاری مبتنی بر عوامل بنیادی بازگشت. «تاماس وارگا» تحلیلگر شرکت «پی وی ام اویل آسوشیتس» هم گفت: قیمت‌ها در اوایل معاملات جمعه تحت تاثیر

فرصت امروز به همان اندازه که قیمت نفت با افزایش تنش‌های خاورمیانه (به دلیل نگرانی از اختلال عرضه)، مسیر صعود را پیمود و در بالاترین سقف شش ماه گذشته ایستاد، با فروکش کردن دامنه تنش و اعلام آتش بس، سقوط هفتگی ۱۲ درصدی را در پیش گرفت که بزرگ‌ترین کاهش هفتگی از مارس ۲۰۲۳ بدین سو محسوب می‌شود. حالا به نظر می‌رسد قیمت طلای سیاه به سطح پیش از تجاوز اسرائیل به خاک ایران در روز ۱۳ ژوئن (۲۳ خردادماه) بازگشته است. اما همزمان با اعلام آتش بس میان ایران و اسرائیل، دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا در توثیتی از امکان فروش نفت ایران به چین، خبر داد که البته از نگاه تحلیلگران، بیشتر یک سیگنال روانی به شمار می‌رود؛ چراکه ایران پیش از این نیز مشغول فروش نفت به چین بوده و ترامپ در ادامه رفتارهای نمایشی و شخصیت خودشیفته خود قصد داشته به قول معروف، «روغن ریخته را نذر امامزاده کند»

داده‌های شرکت‌های ردیابی نفتکش، نشان می‌دهد که چین در ماه ژوئن، واردات نفت ایران را افزایش داده و پالایشگاه‌های مستقل این کشور (موسوم به تی‌پات) به میزان بیشتری از ایران نفت خریداری کرده‌اند. طبق اطلاعات شرکت ورتکسا، واردات نفت چین از ایران در فاصله یکم تا بیستم ژوئن به رکورد ۱.۸ میلیون بشکه در روز رسیده است. همچنین طبق داده‌های کیلر، صادرات نفت ایران به چین از آغاز ماه تا ۲۷ ژوئن به طور متوسط ۱.۴۶ میلیون بشکه در روز بوده که حدوداً ۵۰۰ هزار بشکه بیشتر از صادرات ماه مه است. براساس گزارش «ویل پرایس»، صادرات روزانه نفت ایران در هفته اول تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی، ۴۴ درصد افزایش یافت و تحلیلگران انتظار دارند که این میزان طی هفته‌های آینده در سطح بالایی باقی بماند.

سقوط هفتگی ۱۲ درصدی قیمت نفت

قیمت نفت در معاملات روز جمعه اندکی افزایش یافت، اما با آتش بس میان ایران و اسرائیل و رفع ریسک اختلاف عرضه، با بزرگ‌ترین کاهش هفتگی خود از مارس ۲۰۲۳ روبه‌رو شد. قیمت هر بشکه نفت برنت در معاملات این روز با ۳۵ سنت معادل ۰.۵۲ درصد افزایش به ۶۸ دلار و هشت سنت و نفت وست تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۴۰ سنت معادل ۰.۶۱ درصد افزایش به ۶۵ دلار و ۶۴ سنت رسید. هر دو شاخص نفتی در مسیر ثبت کاهش هفتگی حدود ۱۲ درصدی قرار دارند. به نظر می‌رسد قیمت طلای سیاه اکنون به سطح قبل از تجاوز اسرائیل به خاک ایران در روز ۱۳ ژوئن بازگشته است. بازار جهانی نفت هفته گذشته در واکنش به حمله آمریکا به تاسیسات هسته‌ای ایران، به بالاترین سقف پنج ماه گذشته رسید و روز سه‌شنبه، پیش از آنکه ترامپ، خبر آتش‌بس میان ایران و رژیم

قیمت‌گذاری دستوری به صنعت پالایش نفت هم رسید؟

تاب‌آوری صنعت پالایش در سایه بحران

کرده تا بار دیگر مفهوم اقتصاد مقاومتی نه در قالب یک شعار، بلکه در سطح اجرا و تصمیم‌گیری‌های لحظه‌ای مورد توجه قرار گیرد. حفظ تولید، کنترل هزینه‌ها، جلوگیری از اختلال در زنجیره تأمین و حفظ روحیه نیروی انسانی، چهار محور اصلی پایداری در صنعت پالایش طی هفته‌های گذشته بوده است. در نهایت، آنچه امروز در برخی واحدهای صنعتی دیده می‌شود، نه صرفاً عبور از یک بحران، بلکه تبلور این واقعیت است که اقتصاد ایران در صورت طراحی درست، مشارکت فعال تمام بخش‌ها و انسجام مدیریتی، توان عبور از موقعیت‌های پیچیده‌تر را نیز دارد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که صنعت پالایش نفت در یک دهه گذشته، علی‌رغم محدودیت‌های تحریمی و چالش‌های ساختاری، توانسته بخشی از ثبات و پایداری خود را به مدد مشارکت بخش خصوصی و سازوکارهای صنعتی بازپایی کند. با این حال، اخیراً رزمه‌هایی از بازپس‌گیری اختیار قیمت‌گذاری خوراک و فرآورده‌های ویژه توسط دولت به گوش می‌رسد که نگران‌کننده است و بیم آن می‌رود که تبعات قیمت‌گذاری دستوری، به این صنعت راهبردی هم سرایت کند. اگرچه به گفته فعالان این صنعت هنوز ابلاغیه رسمی صادر نشده، اما رفتارها، شنیده‌ها و رویکردهای اخیر نهادهای دولتی از نوعی عقب‌گرد از سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی و نقش‌آفرینی نهادهای صنعتی در نظام تنظیم‌گری بازار حکایت دارد. این اتفاق جدا از آنکه می‌تواند یکی از مهمترین مصادیق بازگشت به سیاست‌های تمرکزگرایانه باشد، هم اصول حاکم بر اقتصاد رقابتی و غیردولتی را زیر سؤال می‌برد و هم دستاوردهای سال‌های گذشته را تهدید می‌کند. به گفته «حسین صداقت» کارشناس اقتصادی، واگذاری اختیای قیمت‌گذاری فرآورده‌های ویژه به انجمن صنعتی پالایشگاه‌ها در دولت یازدهم، یکی از نقاط قوت سیاستگذاری در بخش انرژی بوده است. در سال ۱۳۹۷ و با مصوبه هیأت وزیران، تعیین قیمت فرآورده‌های ویژه به انجمن صنعتی پالایشگاه‌ها واگذار شد و این فرایند در سال‌های گذشته بدون حتی یک مورد تخلف و شکایت و بر پایه منطق بازار و نظارت وزارت نفت به اجرا درآمد و توانست مسیر عرضه محصولات ویژه را با ثبات، شفافیت و انگیزه اقتصادی همراه سازد. فرآورده‌های ویژه، برخلاف

فرآورده‌های اصلی یارانه‌ای، متعلق به پالایشگاه‌های خصوصی هستند و نه تنها از بودجه عمومی استفاده نمی‌کنند، بلکه تأمین‌کننده بخشی از هزینه‌های جاری، اورهال، تعمیرات و حقوق و دستمزد پالایشگاه‌ها به شمار می‌روند. بنابراین قیمت‌گذاری این محصولات باید تابع منطق اقتصادی و شفافیت عرضه و تقاضا باشد و نه دستورالعمل‌های اداری و مداخلات غیرکارشناسی.

به نظر می‌رسد شاهد افزایش تمایلات دولتی برای بازپس‌گیری این اختیار هستیم که می‌تواند تبعات زیان‌بار بسیاری به همراه داشته باشد. کاهش حاشیه سود پالایشگاه‌ها، تعویق در اعلام نرخ خوراک، افزایش هزینه‌های تأمین و تعلل در پرداخت مطالبات از سوی دولت، همگی نشانه‌هایی از تضعیف ساختار مالی پالایشگاه‌است. در چنین شرایطی، اگر سازوکار قیمت‌گذاری نیز مجدداً به شیوه دستوری و بدون مشارکت بخش خصوصی بازگردد، ادامه فعالیت اقتصادی برای بسیاری از پالایشگاه‌ها توجیه‌پذیر نخواهد بود. برخی نهادهای دولتی، توجیه‌هایی برای بازگرداندن این اختیار مطرح کرده‌اند، از جمله ضرورت هماهنگی با سیاست‌های کلان اقتصادی و بودج‌ای، جلوگیری از بروز انحصار یا اختلاف میان پالایشگاه‌ها یا کنترل دقیق‌تر منابع درآمدی در شرایط تحریمی. اما در بررسی دقیق‌تر، این استدلال‌ها بیش از آنکه ناشی از دغدغه‌های کارشناسی باشد، بازتاب نوعی نگاه کوتاه‌مدت و متمرکز به اقتصاد است؛ نگاهی که برخلاف جهت‌گیری‌های کلان در حمایت از خصوصی‌سازی، مردمی‌سازی اقتصاد و مشارکت فعال سرمایه‌گذاران در صنایع راهبردی است. صنعت پالایش، نه فقط بخشی از ساختار اقتصادی کشور، بلکه ستون فقرات امنیت انرژی، اشتغال صنعتی و درآمد ارزی است. بنابراین بی‌ثباتی در مقررات، فقدان افق روشن برای سرمایه‌گذاران و تمرکزگرایی در تصمیم‌گیری، چشم‌انداز سودآوری این صنعت را تهدید می‌کند. مسیر شکوفایی صنعت پالایش، نه از مسیر بازگشت دولت‌سالاری، بلکه از مسیر تنظیم‌گری هوشمند، مشارکت فعال بخش خصوصی و ساختن سازوکارهای شفاف و پاسخ‌گو می‌گذرد. بازگشت به قیمت‌گذاری دستوری در صنعت پالایش نفت، عقب‌گرد در مسیر اصلاح حکمرانی اقتصادی کشور است.

تحويل تجربه مشتري؛ آنچه برندها را به دل مي نشاند

برند به دست می آورند.

تصور کنید مشتری به فروشگاه اینترنتی شما سر زده،
فرآیند خرید روان نبوده، گزینه ها گمراه کننده بوده اند
و نهایتاً کالایی با بسته بندی آسیب دیده تحویل گرفته
است. حتی اگر محصول کیفیت مطلوبی داشته باشد، آیا
دلش می خواهد دوباره برگردد؟ بعید است.

برندهایی مانند آزمون با سرمایه گذاری مقاوم روی تجربه مشتری توانسته اند شبکه ای از مشتریان وفادار بسازند که نه تنها خودشان بازمی گردند، بلکه دوستان و آشنایان را نیز همراه می آورند. این وفاداری هم چیزی است که برند را در برابر رقبای مقاوم می کند و حتی در دوران رکود، چراغ کسب و کار را روشن نگه می دارد.

تجربه خوب، بهترین تبلیغ بدون هزینه

در بازاریابی گفته می شود که «یک مشتری راضی ۱۰ مشتری جدید می آورد». این جمله، به یاد سادگی توضیح می دهد که چرا تجربه مشتری را باید اولویت بخشید. وقتی کسی از خدمات برند راضی باشد، تجربه اش را با دیگران به اشتراک می گذارد؛ در گفت و گوهای روزمره، شبکه های اجتماعی یا پلتفرم های نظرسنجی، به عکس، یک تجربه بد می تواند ده ها مشتری بالقوه را از خرید، انده آن هم بدون اینکه حتی لحظه ای برند را امتحان کنند.

نویسنده: علی آل علی

اگر از مدیران بازاریابی پرسید که برند موفق چه ویژگی‌ای دارد، احتمالاً لیستی از عوامل را ردیف می‌کنند: لوگو چشم‌نواز، استراتژی تبلیغاتی متمایز، کمپین‌های پرزری و برق، آشنایی قیمت‌گذاری، نوشتندانه و ده‌ها ایت‌م دیگر. اما در میان این شلوغی مفاهیم و اصطلاحات تخصصی نکته‌ای گاه به‌فراموشی سپرده می‌شود: تجربه مشتری. همان چیزی که برند را نه فقط به ذهن، بلکه به دل مشتری راه می‌دهد.

تجربه مشتری، یعنی مجموعه‌ای از احساسات، برداشت‌ها و تعاملاتی که یک فرد در طول مواجهه با هر کسب می‌کند؛ از اولین کلیک روی یک سایت گرفته تا آخرین تماس با خدمات پس از فروش. در دنیای پرمیاهوی امروز، برندهایی می‌مانند که بتوانند در دل این تجربه، اثری ماندگار بگذارند، اما چرا تجربه مشتری تا این حد مهم است؟ اصلاً این تجربه چگونه می‌تواند برند را تقویت کند؟ در ادامه با هر نگاهی بیندازیم به راه‌هایی که پشت این ماجرا نهفته است.

تجربه مشتری، پل ارتباطی میان برند و وفاداری
شاید باورش سخت باشد، اما وفاداری مشتریان به
برند، بیشتر از آنکه ریشه در کیفیت محصول یا خدمات
داشته باشد، وابسته به تجربه ای است که از تعامل با

و تست های تجربه کاربری استفاده می کنند تا نقاط ضعف را شناسایی و بهبود دهند.

این توجه دقیق و مداوم به تجربه، باعث می شود مشتری احساس کند «مهم» است و این احساس، چیزی نیست که با هیچ تبلیغی بتوان جایگزینش کرد.

سخن پایانی

در دنیای امروز، جایی برای برندهایی که فقط حرف می زنند و عمل نمی کنند، وجود ندارد. مشتریان دیگر به دنبال صرفا یک لوگو یا شعار زیبا نیستند؛ آنها به دنیای تجربه ای که حس کند و آنها احترام گذاشته شده، نیازهایشان درک شده و لحظه لحظه تعامل با برند برایشان ارزشمند بوده است.

اگر بخوایم بحث را خلاصه کنیم، باید بگوییم
برند چیزی نیست جز همان حسی که مشتری هنگام
شنیدن نام شما تجربه می کند و آن حس، مستقیماً به
پس آفر به دنبال ساختن
پس آفری ماندگار هستید، مسیر را از درون دل مشتری
آغاز کنید. از همان جایی که تجربه معنا پیدا می کند؛
در عصر امروز، برنده آن است که نه فقط در
ذهن، بلکه در دل مشتری جای دارد.

منابع:

[https://www.zendesk.com/blog/
improve-customer-experience](https://www.zendesk.com/blog/improve-customer-experience)

[illegible]

